

BESLUT

2023-02-13 Dnr: 22/02843

SAKEN

Morgonekot, P2, 2022-09-18, kl. 9.00, inslag om partier som inte klarade riksdagsspärren; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget var ett kort nyhetstelegram i vilket följande sades.

Ekot börjar med att röstandet på partier som inte kommer in i riksdagen ökade kraftigt i årets val, och i topp ligger partiet Nyans, det visar det slutliga resultatet nu på morgonen för partier som inte kom in i riksdagen. Nyans, som fokuserar på minoritetsfrågor, fick på riksplaneln motsvarande 0,4 procent. Av de övriga partierna backar exempelvis högerextrema Alternativ för Sverige. Feministiskt initiativ samlade in motsvarande 0,05 procent av rösterna.

ANMÄLAN

Anmälaren anser att det var partiskt och osakligt att partiet Nyans presenterades utan epitet medan partiet Alternativ för Sverige (AFS) gavs epitetet ”högerextremt”. Partiet Nyans borde ha benämnts som ”muslimskt”.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio AB (SR) anser att inslaget överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför i huvudsak följande.

SR:s utgångspunkt är att enbart använda epitet eller benämningar på partier och företeelser i de fall där det är relevant för rapporteringen. I ett kort nyhetstelegram, som det nu är fråga om, finns inte utrymme att ge en fulltäckande beskrivning eller en fullständig detaljerad bakgrundsbeskrivning av ett parti. I stället används i dessa fall epitet för att kortfattat ge lyssnarna en kontext. I det nu aktuella fallet ville *Ekot* kort beskriva de olika politiska partierna eftersom de inte är välkända på samma sätt som etablerade riksdagspartier.

Ytterligare en utgångspunkt vid användningen av epitet är naturligtvis att de måste vara sakligt korrekta och väl underbyggda. I det här fallet var, och är, det svårt att hitta ett tydligt epitet på Nyans som beskriver partiet i ett eller två ord. Alternativet är att man som i det nu anmälda inslaget mycket kortfattat lyfter partiets primära fokusfrågor. Det sades således att Nyans fokuserar på minoritetsfrågor. Det är sakligt. På partiets hemsida går det under fliken "Vår politik" att läsa om de frågor som partiet driver. Här lyfts rättigheter för minoriteter som samer och nyanlända liksom förslag för att motverka diskriminering, afrofobi och islamofobi. Även inom ramen för andra politiska områden så som exempelvis småföretagande och skatter vid företagande lyfts frågor med fokus på nyanlända. SR anser således att det är en korrekt och relevant beskrivning som använts, anpassat till det mycket korta formatet i en treminuters sändning. Det fanns således en beskrivning även av Nyans i det nu anmälda inslaget även om partiet inte benämndes "muslimskt" så som anmälaren föreslår.

Det kan nämnas att det i *Lunchekot* i P1 samma dag sändes ett längre inslag om partierna som inte nådde upp till riksdagsspärren och där beskrevs partiet Nyans något mer ingående eftersom det fortfarande är ett relativt obekant parti för många:

Nu står det alltså klart hur många som röstat på de mindre partierna som hamnat utanför riksdagen. Och där landade det nystartade partiet Nyans i topp med 28 000 röster vilket motsvarar 0,4 procent. Partiet riktar sig särskilt till invandrareväljare i storstädernas ytterområden med budskap som stoppa islamofobin.

Partiet AFS bildades år 2018 av personer som utesluts ur Sverigedemokraternas dåvarande ungdomsförbund SDU. Partiet beskriver sig självt som ett "nationalkonservativt" parti och på deras webbplats kan man läsa följande.

Alternativ för Sverige vill göra Sverige svenskt igen. Vi vill lösa det existentiella hotet mot Sverige och det svenska folket genom invandringsstopp och återvandring. Asyl- och kvotflyktmottagande ska slopas i sin helhet.

Forum för levande historia är en myndighet vars uppdrag är att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. På myndighetens hemsida står det under rubriken "Högerextremism" följande.

Sverigedemokraterna uteslöt sitt tidigare ungdomsförbund, SDU, på grund av anklagelser om extremism och samröre med identitära grupper i Europa. Medlemmarna återfinns i dag till stora delar i det nya partiet Alternativ för Sverige, AFS. De öppet våldsbejakande grupperna har få medlemmar, medan de lösare extremnationalistiska nätverken och partier som AFS lockar en betydande mängd individer som läser och tar del av deras propaganda.

Vidare beskriver stiftelsen Expo AFS enligt följande.

Ett högerextremt parti som präglas av antimuslimsk propaganda och etnonationalism. Partiet grundades av personer ur Sverigedemokraternas uteslutna ungdomsförbund SDU 2018 och har tydliga beröringspunkter med den svenska vit makt-miljön.

Expo kartlade AFS inför valet år 2018 och kunde belägga kopplingar till vit-maktrörelsen bland annat under valrörelsen. Därutöver kunde Expo belägga att partiets kandidater i valet år 2022 hade samröre med den rasideologiska organisationen Det fria Sverige, som grundats av personer med koppling till Nordiska motståndsrörelsen och Svenskarnas parti. Det framgår även av AFS hemsida att partiet har tät kontakt med flera nationalistiska och högerpopulistiska partier i Europa bland annat Alternativ för Tyskland och Lega Nord samt med det neo-fascistiska ungerska partiet Vårt hemland som också talade på AFS:s valupptakt år 2022. På twitter har AFS benämnt Vårt hemland som sitt ”systerparti”.

Utöver detta kan man av partiets webbplats också konstatera att det driver en politik med fokus på den svenska nationen och det svenska folkets intressen. Partiet vänder sig bland annat emot mångkultur och befinner sig långt till höger på den politiska skalan.

SR anser att beskrivningarna av partierna, Nyans och Alternativ för Sverige, som användes i telegrammet är korrekta och relevanta.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (12 § i sändningstillståndet).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att SR i sitt yttrande har visat grund för beskrivningen av Alternativ för Sverige som högerextremt. Nämnden anser vidare att beskrivningen av de övriga partierna i inslaget inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo Erik Gyberg, Kristina Åberg och Erik Fichtelius efter föredragning av Tamara Mivelli.

För granskningsnämnden

Ulrik von Essen

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ULRIK VON ESSEN
DATUM & TID:	2023-02-13 10:12:19 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_0612ca24733115f8fedf6e6cd35dd83306

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-02-13 10:12:28 +01:00
Ref: 64792SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)